*І чужому научайтесь, Свого не цурайтесь...* Т. ШЕВЧЕНКО

# СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. 07303 434-0237 434-0807 УНСоюзу: 435-8740 — Тел. з Ню Йорку: — BArcly 7-4125 УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIX. Ч. 74. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 21-го КВІТНЯ 1972 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, APRIL 21, 1972 No. 74. VOL. LXXIX.

## — КОРОТКІ ВІСТКИ —

*Четвер, 20 квітня 1972*

**ТРИЧЛЕННИЙ ПАНЕЛЬ ФЕДЕРАЛЬНОГО СУДУ** в Коннектикуті проголосив протиконституційним закон про заборону абортів. Три судді винесли рішення, що ні стейтові власті, ні будь-хто інший не може заборонити лікарям робити аборти для жінок, які того з власної волі бажають. Тепер у стейті Конектикут аборти дозволені тільки тоді, коли такий захід необхідний для збереження життя матері.

**СЕНАТОР ГЮБЕРТ ГОМФРІ ВІДПОВІВ** на запитання у Філядельфії, чи він вже вислав податковий формуляр, що він нічого в тих формулярах не розуміє і його їх заповняє спеціяліст. Сен. Гомфрі, демократичний кандидат на президента, сказав, що коли б він став президентом ЗСА, то „переглянув би згори донизу всю податкову систему".

**КУБИНСЬКІ ГАЗЕТИ ПОМІСТИЛИ** фотознімки з кількох нових совєтських літаків, що їх прислала на озброєння Куби Москва. Вважають, що в цей час Куба має 250 бойових літаків, переважно „Мігів" совєтського виробу, та біля двадцяти тисяч повітряної обслуги.

**15 РОМАНІВ ПОПУЛЯРНОГО ПИСЬМЕННИКА** Ірвіна Воллеса розійшлися накладом в 70 мільйонів примірників. Найновіший його твір — роман „Премія". Видавництво Бантом Букс підписало з письменником контракт, заплативши йому 2 з половиною мільйони долярів гонорару за 4 майбутні, ще не написані книжки. Ірвінг Воллес зобов'язався написати їх впродовж восьми років.

**НА ПЕРШЕ МІСЦЕ СЕРЕД КАНДИДАТІВ-ДЕМОКРАТІВ** на президентські вибори розпочав тепер вибиватися сенатор Гюберт Гомфрі. Інститут Геллупа повідомив, що виборці - демократи підтримують найбільше його кандидатуру на Президента, потім іде сенатор Едвард Кеннеді, який не кандидує, а на третьому місці опинився сенатор Едмунд Москі, який раніше займав перше місце. Опитувані відповіли на запит, за кого б віддали скорше голоси, за сен. Гомфрі чи сен. Москі? — 54% за першого а за другого 39%.

**НА КОРИСТЬ ДЕМОКРАТИЧНОГО КАНДИДАТА** на президента сенатора МекҐоверна в Інґлвуді, Каліфорнія, був влаштований концерт, на якому виступали артистка Барбара Стрейсанд, співачка „народних пісень" і виконавець рок-музики Керелл Кінг та ін. Квитки були розпродані за короткий час на всі 16 000 місць. На користь передвиборчої кампанії сенатора МекҐоверна зібрали там понад 300 000 долярів.

**БРИТІЙСЬКИЙ КОММОНВЕЛТ ПОБІЛЬШИВСЯ** за 32-гу з черги членську державу: Бангладеш. Генеральний секретар Коммонвелту, Арнолд Смит, повідомив офіційно, що докладно розглянено і позитивно полагоджено заяву прем'єра Бангладешу шейха Муджибура Рахмана про бажання Бангладешу приступити до Коммонвелту. В найближчому часі Британія поінформує уряд Бангладешу докладно про всі права й привілеї, що їх мають члени Коммонвелту, головно в економічній ділянці.

**ПРЕЗИДЕНТ НІКСОН ЗУПИНИТЬСЯ** у дорозі до Москви в Зальцбурзі. Президентський літак „Спирит 1976" прилетить до Зальцбурга в Австрії 20 травня ц. р. Президент і його дружина переночують на замку Клессгайм під Зальцбургом і наступного дня відлетять з усім почотом до Москви. Цю етапну зупинку підготовила група американських урядовців, яка перебувала у Зальцбурзі під проводом генерала Брента Сковкрофта, одного з асистентів Президента. Названий генерал вже відлетів до Москви.

**БРИТІЙСЬКИЙ УРЯД ЕДВАРДА ГІТА ВІДНІС** перемогу в палаті громад, коли в тамошньому голосуванні 19 квітня ц. р. 284 голоси заявилися проти внеску опозиційної Партії Праці, щоб перевести всенародний плебісцит, чи треба Британії приступати до Европейської Економічної Спільноти. За той соціялістичний внесок було тільки 235 голосів. Так само 301 голосом проти 272 відкинено внесок соціялістів, щоб приспішено розписати нові вибори до парламенту, які наспраді були б плебісцитом — „за" чи „проти" приступлення Британії до ЕЕСпільноти.

**У МІЛЯНІ В ІТАЛІЇ ВІДБУЛАСЯ** міжнародна конференція посадників 50-ох найбільших міст у світі. Наприкінці посадник Клівленду Ралф Перк ствердив, що найпершою актуальною проблемою великих міст є очищення їх повітря і вод, а далі — боротьба проти злочинности й торгівлі наркотиками. Названий посадник звернув увагу, що занечищування міського повітря було проблемою від непам'ятних часів, але щойно тепер люди догадалися, що треба рішуче боротися з цим лихом, яке загрожує загибеллю великим містам.

**У СТОЛИЦІ ПІВНІЧНОЇ ІРЛЯНДІЇ БЕЛФАСТІ ВІДБУВСЯ** величавий похорон вбитого британським вояком 25-річного лідера підпільної Ірляндської Республіканської Армії Джозефа МекКанна. У похоронному поході, що тягнувся на дві милі, маршувало спокійно к. 10.000 осіб. Між ними були й деякі, стежними листами пошукувані, видатні члени згаданої підпільно - революційної організації. Поліція не робила ніякої спроби арештувати їх, а тільки фотографувала похід.

**ІРЛЯНДСЬКУ ПОСОЛКУ БЕРНАДЕТ ДЕВЛІН ЗАСУДИЛИ** на 6 місяців в'язниці за участь у нелегальному демонстраційному поході. На таку саму кару засудили в Північній Ірляндії і посла розв'язаного автономного північно - ірляндського парляменту Франка МекМагнуса. Обоє переїхали до Лондону і рішили „замешкати" в тамошній палаті громад, де не можна їх арештувати. Пані Девлін заявила, що спатиме на долівці, чого ніби не відборонити їй.

## „ЕТНІЧНІ МІРКУВАННЯ" ВПЛИНУЛИ НА ПЛЯН ВІДВІДИН ПРЕЗИДЕНТА НІКСОНА В КИЄВІ І ВАРШАВІ

Вашингтон. — Думка про виборців українського і польського роду могла мати вплив на рішення, щоб президент Ніксон, відвідуючи Совєтський Союз, відвідав столицю України, Київ, та опісля столицю Польщі, Варшаву — твердить у довшій кореспонденції з Вашингтону кореспондент „Ню Йорк Таймс'у" Бернард Гверцман, надрукований у згаданій газеті 20-го квітня. Гверцман пише:

„Після кількох тижнів консультацій, Білий Дім — як інформують — рішився на три зупинки [президента Ніксона] в Совєтському Союзі — в Москві, Ленінграді і Києві. Було багато дискусії відносно третьої зупинки. Росіяни пропонували Баку, столицю Азербайджану, але Державний Департамент звернув увагу, що Іран і Совєтський Союз мають довгу суперечність відносно Азербайджану і це відпало. Опісля Державний Департамент пропонував Тбілісі, столицю Грузії, але це відкинено, бо Білий Дім побоювався некорисного розголошення з уваги на факт, що Тбілісі є близько Горі, місця народження Сталіна. Деяку підтримку мала вірменська столиця Єреван, але остаточно обрано Київ, столицю України. Це не тільки тому, що Україна є другою найважливішою республікою після Росії, але також тому, що — маючи на увазі домашні політичні міркування — в З'єдинених Стейтах Америки є більше українців, ніж вірменів", — твердить Гверцман.

Далі кореспондент „Ню Йорк Таймс'у" про цю тему пише:

„Довідкові книжки — ці товсті витяги інформацій — добігають до завершення. Деякі з цих довідкових книжок відносяться до справ, відомих як „точки розмов" та даватимуть п. Ніксонові політичні пропозиції в розмовах з Леонідом Брежнєвим, партійним лідером, прем'єром Алєксєєм Н. Косигіним та президентом Ніколаєм В. Підгорним. Інші довідкові книжки охоплюють додаткові інформації про совєтських лідерів, про місця, що їх п. Ніксон відвідає, та всілякі „не можна, а це ні" для людей з Білого Дому в практичних питаннях.

„До Білого Дому вислано також список книжок для лектури, між якими є такі назви, як „Великий терор" Роберта Конквеста і „Росіяни, як люди" Враїта Міллера. Як рішення відвідати Київ і Варшаву вказують, Білий Дім свідомий етнічного зацікавлення поїздкою Ніксона. Польсько - американські групи, були затривожені (alerted) відносно польського запрошення, ще заки про це офіційно повідомлено.

„Сильний натиск приходить від американсько-жидівських груп відносно совєтських жидів, які бажають еміґрувати до Ізраїлю. Жидівські групи вимагають з Білого Дому запевнення, що совєтські жиди будуть „на порядку нарад" у Москві. Асистенти в Білому Домі кажуть, що такого справдіподібно на порядку нарад формально не буде, але що п. Ніксон без сумніву доведе до відома совєтським урядовцям, що він підтримує еміграцію...» — пише Бернард Гверцман.

*Президент Ніксон знайомиться зі ситуацією*

Бернард Гверцман в дальшому інформує, що президент Ніксон, перед своїм виїздом на відвідини до Совєтського Союзу, основно знайомиться з інформаціями про людей, місця та справи, що їх він може зустріти під час своїх відвідин. Гверцман, інформуючи в дальшому про пороблені вже тепер заходи і устаткування для телевізійних передач з відвідин президента Ніксона в Совєтському Союзі та про розмови секретаря хліборобства Ірла Л. Буца з Брежнєвим минулого тижня.

## У першому кварталі цього року зросла продукція, але збільшилася й інфляція

Вашингтон. — Департамент торгівлі повідомив на основі статистичних даних, що у першому кварталі 1972 року значно зросла загальна крайова продукція, але одночасно збільшилася й інфляція. У звіті зазначено, що більш як половину із загального збільшення національної продукції становить не що інше, як значне підвищення цін, викликане інфляцією. Інфляція зросла ще більше після періоду „заморожування" цін і заробітних платень. Загальна крайова продукція зидатно зросла до 1,103.2 більйона долярів, себто на яких 30 більйонів долярів, однак, трохи більше як половина цієї суми є тільки вислідом підвищення цін. Тому наспраді реальне підвищення продукції становить 5.3%. Назагал економіка країни розвивалася в перму кварталі 1972 року краще, чим у четвертому кварталі минулого року. В той же час ціни на всі вироби в крайовому маштабі зросли на 6.2%, виявляючи значно більшу інфляцію, ніж у останньому, четвертому кварталі 1971 року, коли вони збільшилися тільки на 1.7% через „замороження" цін і платень. Секретар торгівлі Пітер Пітерсон, аналізуючи всі ті дані, сказав, що „інфляція й надалі „є важким викликом", але при тому висловив сподівання, що в наступних кварталах цього року вона буде спадати.

## Суддю Гейлі вбито з рушниці Анджелі Дейвіс — твердить свідок

Сан Хозе. — Експерт з ділянки балістики Фред Вайнбрандт на суді над активісткою-неґритянкою Анджелою Дейвіс ствердив, що суддя Геролд Гейлі був поранений в голову кулею з рушниці, яку купила й принесла в залю суду два роки тому підсудна А. Дейвіс. Вона не заперечила того, що купила зброю. Виявилось, що зброю принiс до залі суду 17-річний Дж. Джексон, де потім зчинилася стрілянина і були вбиті, в тому й суддя. Перестрілка відбувалася в дворі тюрми, звідки на авті хотіли втікати підсудні. Експерт з балістики Фред Вайнбрандт установив, що постріли були зроблені з двох револьверів і двох „обрізів". Із двох поранень, яких зазнав суддя Гейлі, одне було завданий кулею з рушниці-обрізу, що її купила Анджела Дейвіс. Лікар, покликаний на суд, ствердив, що суддя Гейлі помер внаслідок поранення у голову, хоча він ще був поранений і в груди, пострілом із револьвера. Таким чином тепер точно встановлено, що Анджела Дейвіс причетна до вбивства судді Геролда Гейлі.

## Інж. Антін Хухра, заслужений громадянин, помер у Кергонксоні

Кергонксон, Н.Й. — В середу, 19-го квітня, тут помер на 75-ому році життя видатний і заслужений громадянин, св.п. інж. Антін Хухра. Покійний народився в Дмитровичах біля Судової Вишні в Західній Україні, був старшиною Української Галицької Армії, членом Української Військової Організації, директором Повітового Союзу Кооператив в Косові, старшиною Першої Дивізії УНА під час другої світової війни, активним громадським діячем на рідних землях і опісля на еміґрації, організатор і відданий опікун пластової молоді.

## Червоні літаки заатакували американські кораблі біля В'єтнаму

Сайгон. — Американське командування оприлюднило комунікат, в якому стверджується, що три північно-в'єтнамські літаки совєтського типу МІГ, як теж стежні човни заатакували американські військові кораблі в Тонкінській затоці. Один літак збито й два човни затоплено, але нищильник „Гіджбі" був легко пошкоджений і чотири американські моряки ранені. Попереджений радаром про ворожі човни і літаки фреґатний корабель „Старетт" із керованими ракетами почав обстрілювати їх і поцілив один літак та два човни. Не подано кількости атакуючих човнів. Всі інші завернули й втекли. Американські бомбовики відповіли всією силою бомбардування ворожих цілей, при чому в середу 19 квітня переведено проти Північного В'єтнаму понад 125 рейдів. Зате ворог відновив офензиву в середущій верховинній частині Південного В'єтнаму та повів дальший наступ в провінції Бінь Лонг на північ від Сайгону. Столицю тієї провінції Анлок, яку від кругло 10-ти днів облягають комуністичні війська, засипано ворожими ракетами й мінометами. Комуністичні війська захопили містечко Хоаян у провінції Тінь Дінь. Бої велися також у провінціях Контум і Плейку. Комуністичні війська відновили теж офензиву в Камбоджі щоб дістати легший доступ почерез Камбоджу до Південного В'єтнаму.

## Слідство виправдало англійських вояків за вбивство цивільних в Ірляндії

Лондон. — Найвищий британський суддя лорд Віджері, що йому прем'єр Едвард Гіт доручив був перевести слідство в справі стріляння військом до цивільних демонстрантів у так звану „криваву неділю" у місті Лондеррі у Північній Ірляндії 30-го січня ц. р., проголосив обширне звідомлення, в якому по суті виправдує британських вояків, що стріляли в демонстрантів. Католицька меншина в Північній Ірляндії прийняла той офіційний комунікат з великим невдоволенням, як ніби зумисне вибілення вояків, винуватців смерти 13-ох цивільних римо-католицьких демонстрантів. Та подія 30 січня ц. р. надзвичайно загострила відносини у Північній Ірляндії і довела врешті до того, що британський уряд дисмісіонував автономний уряд Північної Ірляндії і припинив її конституцію та перебрав під своє правління. Але тамошній терор продовжується.

Слідство ствердило, що вояки не стріляли перші, а тільки перший стріл впав від якогось снайпера. Хоча слідство не могло потвердити твердження військовиків, що вони стріляли тільки до снайперів і тих демонстрантів, які обкидували військо доморобними бомбами, проте воно визнало, що винуватцями напруженої і нервової атмосфери були цивільні мешканці, які влаштували ту демонстрацію проти виразної заборони владою. Зате слідство закинуло воякам, що воно без потреби почало масово арештувати демонстрантів, спричинивши цим схвилювання й обурення серед цивільних.

## Восени в Австралії відзначатимуть 40-ліття штучного голоду в Україні

Канберра. — З почину Управи Української Антибольшевицької Ліги, в Австралії українці відзначатимуть відповідними імпрезами восени цього року 40-ліття штучно викликаного Москвою голоду в Україні в 1932-33 роках. З дотепер проголошених плянів святкування відомо, що у тих стейтах Австралії, де є більші скупчення українців, відбудеться у суботу 14 жовтня 1972 року масові демонстрації з обвинуваченням Москви у штучно викликаному голоді в 1932-33 роках загинули шість мільйонів українців. „Ніколи не забудем Москві" — такий лайтмотив запланованих демонстрацій. Про ініціятиву Української Антибольшевицької Ліги в Австралії інформувала газета „Вільна Думка" ч. 7/1972, що виходить у Сіднеї.

## Інж. Богдан Федорак обраний на голову Відділу УККА в Дітройті

Дітройт. — 16-го квітня 1972 року відбулися Загальні Збори Відділу УККА Дітройт - Схід і Гемтремк. Це один з найстарших Відділів в Америці, який рік-річно проявляє живу діяльність та фінансово і піддержує Централю. Після звітів уступаючої Управи які віддзеркалювали пов'язаний осяг у збірці Національного Датку та широку діяльність у зовнішній ділянці, член Управи д-р Антін Шутка зреферував потребу змінити назву Відділу, яка віддзеркалювала б теперішню ситуацію і засяг дії Відділу. Чи не найважливішою причиною є потреба поцікавитись все більш зростаючими довкільними громадами, вводити їх у працю в системі УККА та допомагати їм в налагодженні громадської праці.

Після продискутування пропозиції д-ра Шутки, одноголосно рішено змінити на зву відділу (не змінюючи ніякого іншого в статуті) на УККА — Відділ Південно-Східного Мічіґену в Дітройті. Вибрано нову Управу та мужів довір'я на довколишні місцевості в такому складі: Інж. Богдан Федорак — голова; д-р Антін Шутка і інж. Адріян Черняк — заст. голови; інж. Володимир Тустанівський — екзекутивний директор; інж. Северин Злоковський — секретар; Степан Юрків —фінансовий референт; інж. Ярослав Кривий — реф. Національного Датку; ред. Петро Рогатинський — інформаційний референт; Микола Кавка — культ. освітній референт. Члени Управи: Адріян Круковський, Теодор Качан, Борис Потапенко, Теодор Тимочко, Мартин Новаківський, Іван Бутрій, д-р Володимир Рижий. Мужі довір'я: Іван Ващук - Дирборн, інж. Осип Захарків — Оак Парк, Володимир Ворик —Воррен, Пилип Сотник — Дітройт-Захід, Роман Куропась — Гемтремк, Мирослав Душкевич — Аллен Парк, Дмитро Іванишин —Лінкольн Парк, Борис Карпенко — Савт Філд, Михайло Цяпа — Анн Арбор, д-р Богдан Крук — Карлетон, Микола Самокишин — Рочестер, Леся Місьонк — Лівонія. Контрольна Комісія: Антін Кобилянський — голова, Ярослав Дужий і Зенон Брездень — члени. Товариський Суд: д-р Михайло Дужий — голова, д-р Микола Климишин, мґр. Василь Щербій і Михайло Ласка — члени.

## УВУ влаштував в німецькому університеті виставку видань

Мюнхен (УВУ). — До найважливіших завдань екзильного університету належить наукова інформація чужинного світу про Батьківщину. Інформації нема без належних зв'язків. І саме на зв'язки — насамперед з природи речі з німецьким науковим світом — звернув останньо чимало уваги Український Вільний Університет: відбулося декілька вікладових вечорів в німецьких університетах, конферовано з низкою ректорів, а останньо підготовлено виставку видань УВУ, яка повинна об'їхати декілька (а може й кільканадцять міст). Зрозуміло, що виставку заплянованo насамперед для Мюнхену, якщо зважити, що саме в Мюнхені діє УВУ. Ідею виставки представив проф. д-р В. Янів в часі своєї офіційної візити ректорові Мюнхенського Університету Людвика-Максиміліяна, проф. д-рові Н. Льобковічеві. В часі візити обговорено ще можливості українознавчих літніх курсів при згаданому університеті, чи спільних славістичних конференцій. Ректор доручив справу виставки уважі директора університетської бібліотеки — д-рові Л. Бузасові, якого проф. д-р В. Янів відвідав в товаристві секретаря філософічного факультету мґра М. Антохія 23 квітня. Тому що в б.р. університет Людвика-Максиміліяна відзначає своє 500-ліття й з цього приводу влаштовує сам виставку, відкриття якої передбачене на третю декаду травня, виставка УВУ могла відбутися тільки в квітні або щойно в осінніх місяцях. Погоджено, що відкриття виставки відбудеться 29 березня, і що виставка триватиме до 28 квітня — в нормальнім виставовім місці, загальнім голі університецької бібліотеки. УВУ отримав для своєї виставки всі виставові вітрини і тому зміг притягнути до спільї ще дві другі наукові інституції, які співдіють із УВУ в об'єднанні у „Домі Української Науки", а саме НТШ й УТГІ.

Виставку підготовлено дуже дбайливо під кутом Золотого Ювілею УВУ, з тим, що виставити можна було тільки видання із мюнхенського періоду діяльности (видань із Празького часу УВУ не зміг досі скомплетувати!), але це мало остільки своє значення, що Золотий Ювілей існування УВУ це одночасно Срібний Ювілей його діяльности у Мюнхені (1921-1946-1971). Книжки УВУ укладено у шости виставових вітринах за серіями видань: Наукові Записки УВУ, Наукові Ювілейні Збірники, Монографії, Підручники, Скрипти, Скрипти Інституту Заочного Навчання, „Варія" — тобто різні видання поза серіями книжки. Крім цього, розложено програми викладів, як теж видання у зв'язку з Золотим Ювілеєм — тобто програми святкувань у поодиноких місцевостях.

НТШ і УТГІ отримали до своєї диспозиції по дві вітрини.

*(Закінчення на стор. 4-ій)*

## Українці в Арґентині готуються відзначати 75-річчя свого поселення

Буенос Айрес. — На день 27 серпня ц. р. припадає рівно 75-річчя з часу прибуття до Арґентини великої групи українських поселенців, які компактно поселилися в провінції Місіонес. Українці прибували й раніше, але прибуття тієї великої групи із Станиславівщини, сказано у „Віснику" Апостольського Екзарха для українців - католиків в Арґентині з квітня ц. р., „вважається загально як офіційний початок української іміґрації в Арґентині". Урочисті відзначування річниці поселення українці будуть проводити від серпня ц. р. до серпня 1973 року, згадуючи про Піонерів, про Україну, висловлюючи вдячність країні визвольника Сан Мартина та підкреслюючи український вклад у розвиток тієї держави. За повідомленням того ж „Вісника", святкування відбудуться під патронатом Українського Католицького Єпископського Ординаріяту в Арґентині, де Єпископом для українців католицького віровизнання є Владика Андрій.

Святкування за тим пляном розпочнуться 3-го вересня ц. р. прощею і відпустом в Ітаті, де є чудотворна ікона Богородиці. 10 вересня посвятять наріжний камінь під церкву св. Володимира в Посадас, провінція Місіонес, а 24 вересня відбудеться урочистість благословення церкви св. Петра й Павла в Алемі, у тій же провінції. Буенос Айрес відзначить річницю Богослуженнями та імпрезами 1-го жовтня, а м. Апостолес — 8-го жовтня. Вакаційний час у 1973 р. проходитиме під кличем „Пізнаваймо Місіонес — колиску українського поселення в Арґентині". На 28 січня призначено молодечі імпрези в Пасадас, потім у тижні — оглядини руїн винищених індіян у Сан Ігнасіо та прогулька до велетенських водопадів у Ігвасу. У кінці, 8-го квітня 1973 року українці-католики відбудуть прощу до Люханської Богородиці, де Владика Андрій відправить Вдячну Архиєрейську Службу Божу.

## ВЕСНЯНА ОРГАНІЗАЦІЙНА КАМПАНІЯ УНС В ПОВНОМУ РОЗГАРІ

Джерзі Сіті. — З початком цього року Головний Екзекутивний Комітет Українського Народного Союзу встановив цьогорічну організаційну мету на 5,700 нових членів, поділивши відповідні „квоти" цих членів на чотири квартали з тим, що найбільше визначено на весняну і осінню організаційні кампанії. Саме тепер продовжується весняна кампанія, яка триватиме до 30 червня і метою якої є здобути за перше півріччя цього року 2,600 нових членів. Досі, по день 20-го квітня, здобуто 966 нових членів, при чому в січні зорганізовано 273, в лютому 228, в березні 346, а в квітні вже 119. У квітні в організаційній праці перед ведуть секретар 367-го Відділу в Рочестері Василь Попович, який зорганізував уже 10 нових членів, секретарка 22-го Відділу в Чікаґо пані Галина Олек, яка зорганізувала 6 нових членів, та секретар 76-го Відділу в Нюарку Мирослав Демчук, головний радний і обласний організатор Євген Репета з Дітройту, секретар 222-го Відділу в Клівленді Ярослав Кришталович та секретар 407-го Відділу в Торонті Василь Шарван, кожний з яких зорганізував досі в квітні по п'ять нових членів. Дальший перебіг та успіхи теперішньої весняної організаційної кампанії УНСоюзу „Свобода" постійно відмічуватиме на цьому місці.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 с міс. За кожну зміну адреси — 25 с. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застереже й долучить конверт з поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає, застерігає, долучуючи заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

## Підстава нашої могутности

Архімед, винайшовши підойму, ствердив, що коли б він мав на чім стати, то порушив би Землю. Засада такої „підойми" відноситься до всієї нашої діяльности, всього нашого розвитку. В усьому треба мати підставу, на якій можна було б твердо стати і спертися.

Не треба навіть аналізи історії українського поселення в Америці і Канаді, щоб авторитетно ствердити, що такою підставою нашої могутности був і залишається Український Народний Союз. Недавня дотепна парафраза біблійних слів у нашому сатиричному журналі про те, що „на початку був УНСоюз, і все, що сталося, сталося через УНСоюз, бо без УНСоюзу нічого не може статися" — не дуже далеко відбігає від дійсности. В цьому кожний може переконатися у своїй власній громаді. Від УНСоюзу, поза Церквою, почалося наше зорганізоване життя в цій країні, наші святині, народні доми, установи й організації, зокрема наша допомога Рідному Краєві та наша багатогранна активність, безпосередньо чи посередньо виходила від УНСоюзу та його членства. Навіть ті установи та акції, які поставали чи велися задля суперництва з УНСоюзом, не існували б, якби не було УНСоюзу. Все це вже історичні істини.

Сьогодні УНСоюз із своїми 90 тисячами членів та 37 мільйонами майна є не тільки головною базою нашої могутности та наших можливостей, але й нашою рекомендаційною картою перед іншими нашими співгромадянами. Пересічного американця далеко менше переконують великі події з нашої історії, як доказ нашої кожночасної організаційної і фінансової могутности та спроможности.

Про УНСоюз, його цілі і завдання, його ролю і вклад у наш розвиток — про все те, що коротко називаємо службою для народу, від одиниць і родин починаючи, а на громаді й народові кінчаючи, вже багато написано і ще більше можна і треба було б написати. Одне тільки залишиться „вічною загадкою": чому ця установа ще й досі має в своїх рядах навіть неповних десять відсотків наших громадян, чому членство в УНСоюзі ще й досі не є самозрозумілим нашим першим обов'язком у найкращому особистому, родинному та загальнонаціональному інтересі? Тут не місце вичисляти всі особисті чи родинні трагедії на випадок смерти незабезпеченого годувальника родини, як і не місце називати ролю і вклад УНСоюзу навіть в останні наші акції, але математика проста: якщо б УНСоюз мав сьогодні вдвоє більше членів, то було б наполовину менше трагедій і вдвоє більший його вклад у наш розвиток і наші акції, вдвоє більший був би український престиж і значення в загальноамериканському житті, вдвоє більші були б наші людські й фінансові ресурси.

Збільшення цієї головної підстави нашої могутности має на меті кожночасна організаційна кампанія УНСоюзу. Вона ведеться і сьогодні. Але вона мала б куди більший успіх, якби була якась сила довести до свідомости усіх тих 90 відсотків наших громадян, які ще не є членами УНСоюзу, що це членство в своїй рідній установі є для них — за словами основоположника цієї установи о. Григорія Грушки — так само необхідне, „як для птаха повітря, а для риби вода".

І в цьому криється велика і справді шляхетна місія всіх організаторів та секретарів і урядовців Відділів УНСоюзу. Кожний новий член УНСоюзу — це нова добудова до головної підстави нашої могутности, отже й нашого особистого, родинного та громадського і національного забезпечення. Мавши це на увазі, вже в сьогоднішнім числом починаємо друкувати постійні підсумки теперішньої весняної організаційної кампанії УНСоюзу, головним завданням якої і є ця розбудова та дальше скріплення головної підстави нашої могутности.

## Пам'ятаймо про Гарвард

Приходить уже четвертий місяць цього 1972-го року, в якому має вирішитися „бути, чи не бути" Осередкові Українських Студій в престижевому Гарвардському університеті. До виконання нашого зобов'язання в цьому році — передачі Гарвардові дві дальші фундації по 600.000 долярів на встановлення другої і третьої катедр українських студій, потрібно ще кругло 700.000 долярів. Це наш найбільший виклик і ми мусимо його виконати. Пам'ятаймо про Гарвард!

Д-р Л. Жабко-Потапович

## НЕСПІЙМАННИЙ СКОВОРОДА

(1)

„Світ мене ловив, але не спіймав".

Ці слова, за бажанням самого Сковороди виписані на плиті в селі Сковородинівці (колись Пан - Іванівці) на його могилі, власними його руками виконані, виразно окреслюють головну сентенцію його життя та його душі, загроженої безперервним намаганням ворога — зловити втікаючу від нього душу.

1654-го року Україна була зловлена Москвою, якій гетьман Богдан Хмельницький повірив, що вона, як нібито християнська союзниця, буде самостійну Україну захищати від тих лихих сусідів, що її теж силкувалися спіймати в свої тенета. Коли Сковорода 1722-го року народився, його Батьківщина вже була міцно спутана, скута та поневолена. Для Московщини залишилося ще тільки: забити душу й духа зловленої. Провідна верства її, духівництво й козацька старшина, почала швидко московщитися, а за нею й козацтво та селянство мусіли сприйняти повільні муки поневолення та асиміляції.

Сковороді було два роки, коли помер Петро I, який переміг непокірливого Мазепу, поставив був на його місце покірливого Скоропадського, а гетьмана Павла Полуботка, що не хотів коритися, задушив мурами в'язниці. Сковороді припала почесна, хоч водночас і сумна доля — вірою в Єдиного Бога та в Його невмируще Слово — вдихнути життя та зворохнути нові сили в душу конаючого народу, воскресити його вмираючий дух.

Сковорода ріс і виховувався в козацькій родині, в тому середовищі козацькому, що зберегло ще решітки життя та духа, якими й перед тим не раз у минулих сторіччях лицарство рятувало народ український від спроневірення й загину. Початкову освіту здобув малий Григорій від осілих і мандрівних по козацьких хуторах і селищах дедаскалів і дяків, а в юнацтві — у Київській Академії, що той дух невмирущого життя зберігала в своїх мурах протягом ще майже сотки років, виливаючи його рясно не тільки на всю Україну, але й на сусідні слов'янські народи півдня та півночі.

Вже тоді ще студіюючого Сковороду почав був цей світ ловити. Вже тоді московська потвора намагалася намацати його в Києві і всмоктати в свої безбожницькі нетрі в Петербурзі, у Москві, а пізніше в Троїцькій Лаврі, де та потвора дихає й досі, виригуючи на ввесь світ атеїстичну блювотину.

Та Сковорода не дав себе зловити. Двічі виривався він із сілець північних безбожників і, скінчивши науку в Академії, подався за кордон. Там на культурному Заході протягом майже п'яти років, з допомогою клясичних і новітніх мов, черпав цілющу воду з могутнього духовного джерела Біблії Святої, з творів стародавньої патристики та сучасних йому пієтистів.

Та як тільки мудрець повернувся з-за кордону, підступний світ негайно почав знов свою ловитву. Професура в вищих школах-колегіях, пропозиції стати ченцем, заклики зробитися єпископом, „стовпом" у Церкві, що тоді ще скоріше московщилася, напівлегендарне запрошення цариці увійти до її двору, обіцянки нагород, високих рангів і збагачення, це все — різні засоби того ж світу з єдиною метою — відірвати віруючого мудреця від життєдайного джерела, від Слова Божого, від Верховного Вчителя Христа і втягнути його в згубну [illegible] московського єдинонеподільного драговиння.

Проте, ніщо не здолало спокусити мудреця відцуратися того найвищого покликування, що його він чув у душі своїй змалку, і вклонитися золотому бовванові світу цього „на полі Деїру". Кожен, навіть найлегший, натяк на духовну зраду лякав Сковороду. При цьому навіть щира спроба його друзів допомогти йому в тяжкій боротьбі зі світом, зворушливе зусилля одружити його з любою йому особою видалася йому за підозріливу пастку, від якої він із великим болем і жалем відірвався з-під самого вінця, хоч цим спричинив і тій любій особі й самому собі невигойну болючу рану.

Останні 28 років життя (1766-1794) блукав Сковорода по Україні, повчаючи свій народ із вічної Біблії та пишучи свої містерійні твори. Тільки на деякий час затримувався для викладів у харківському колегіюмі; це були лише короткі перерви в довгій мандрівці, що забрала решту його життя.

Як відомо, твори Сковороди не побачили світу за життя автора. Більшість дослідників того життя пояснювали, що сам автор нібито не бажав друкувати їх через притаманну йому надмірну скромність. Якщо так, то чому ж він так дбайливо списував їх сам? І чому не тільки дозволяв прагнучим копіювати їх, але й сам робив копії та поширював їх серед прихильників, завдяки чому тих списків залишилося так багато?

Справа полягала в тому, що московська цензура, а особливо духовна, обережна й підозрілива, пильно стежила за тим, щоб твори нашого філософа не друкувалися. Якщо самі твори із їхньою тодішньою, дещо кострубатою мовою й були тяжко зрозумілі для російської влади, дух їхній, глибина їхніх думок і вільнодумна та справді християнська сила й правда відчувалися Москвою й Петербургом, як небезпечна загроза царатові, створюваній ним в'язниці народів і напівпоганському „к а з ьонному" православ'ю, що підтримувало жорстокий режим тієї в'язниці. Для друку тих творів треба було чекати аж 1861-го року, коли за Олександра II в московській зимі настала на деякий час відлига, і тільки тоді (і то не в Україні, а в Петербурзі) з'явилося перше видання творів Сковороди засобами й заходами Т. Лисенкова.

(Закінчення буде)

## ФАЛЬШИВЕ СВЯТО

„50-річчя утворення СССР — велике свято нашого багатонаціонального народу", — сказано в новій „Постанові ЦК КПСС про підготову до 50-річчя утворення СССР". У тій постанові про святкування, які мають завершитися 30 грудня 1972 року, вражає плутанина в національному п и т а нні. Спершу сказано про „весь совєтський народ", у другому параграфі — про „велике свято нашого багатонаціонального народу", а ще трохи далі — про „монолітну згуртованість партії і народу" та про „співробітництво всіх народів СССР". Логічно було б писати про „всі нації СССР", однак, під поняття „нація" не можна підтягнути, наприклад, малий осетинський народ на Кавказі чи велике плем'я мордвинів у Мордовії. У такій плутанині понять в офіційному московському документі віддзеркалюється й офіційна настанова сучасного кремлівського керівництва, яке вже не надто й старається приховувати свою великодержавно - шовіністичну політику в національному питанні.

За разючий приклад такої лже - інтернаціональної політики може послужити „горда" вістка в „Правді" з 23 лютого 1972 року, під наг. „Однією родиною": „Люди 24 національностей живуть і працюють у нашому Новоішіїмському радгоспі, Цілиноградської області, Казахської ССР". Після переліку прізвищ таких ударників і стахановців, як Абдулкахов, Веберт, Довнір, Вилков та ін., сказано: „Росіяни і казахи, українці, білоруси, татари, чечени — це дружня, єдина родина". У тому районі в сухому степовому Казахстані відбувається процес, вимріяний модерною Москвою: вона, не платячи за „обруссніє інородцев" (що мало місце за царизму), російщить не-росіян, зібравши представників 24 націй і народів та народностей в одному поселенні. Що діється в Казахстані, подібне до того, що діється в малій Латвії, звідки 17 комуністів прислали на Захід розпачливого листа з закликом „Рятуйте Латвію". У листі стверджується, що досить бути присутньому на зборах у Латвійській ССР одному росіянинові, як збори вже провадяться російською мовою, інакше учасників можуть обвинувачувати в націоналізмі.

Дотепер не було ніде й ніколи вістки про те, що в Казахській ССР, де живуть уже сотні тисяч переселенців з України, є хоч одна українська школа для дітей. Немає ні однієї української школи для українських дітей і в згадуваній Латвії, хоча режим під претекстом „індустріялізації" посилає туди й українців. Силою обставин, українці — самі поневолені — починають виступати в Латвії, як „поневолювачі"! Але насправді йдеться про російщення і латвійців на їхній рідній землі, і українців, яких туди посилають наказами і „указами".

У „Постанові" ЦК КПСС з нагоди 50-ліття СССР є ще й інші політичні „дива". Наприклад, сказано: „Утворення багатонаціональної соціялістичної держави СССР — видатний наслідок революційної творчости всіх совєтських народів"... Як таке твердження узгіднити з іншим, що, наприклад, Українська ССР — це „держава українського народу"? Для чого тоді потрібна фікція державности України, в якій уже майже всі „міністерства" обернені з так зв. республіканських у союзно-республіканські? Пощо тоді дорога комедія „постійного представництва Укр. ССР при ОН"? Хіба для розвідки?

Очевидно, всі ті пропагандивні заходи потрібні Москві для перекреслення справедливого закиду: чому в XX сторіччі 45-мільйоновий український народ не має власної держави? Державність українського й інших народів не постане з „Постанов" ЦК КПСС, тим більше, що вони скеровані на ліквідацію навіть решток мізерної автономії, яка ще сяк-так животіє у національних „республіках" нової Російської імперії.

У „Постанові" ЦК КПСС говориться про СССР, як про „об'єднання рівноправних народів у одній соціялістичній сім'ї". Важко знайти більш яскравий приклад цинізму, як московське твердження про „рівноправність народів" тоді, коли в Україні пройшла ще одна хвиля арештів синів і дочок українського народу, котрі наважилися нагадати Москві про рівноправність, і то покликаючись не на „Хартію Прав" ОН, тільки на совєтську конституцію!

Леонід Полтава

## МОЛОДЬ І ГРОМАДА

Основне завдання Школи Українознавства — навчати українознавчих предметів. Поступи своїх дітей батьки бачать на свідоцтвах. Однак, це не все. Разом із усім зорганізованим громадянством школа виховує молодь на активних членів громади. У цьому головна допомога приходить від Товариства „Рідна Школа".

Так і подумані щорічні Вечори Молодих Талантів. На них молодь має нагоду показати громадянству свої осяги, не охоплені свідоцтвом, чи навіть такі, що виходять поза рямки українознавства. При цьому молодь є співучасником імпрези і, у великій мірі, господарем, а громада — гостем.

В цьогорічний вечір Школи Українознавства і Рідної Школи, що відбувся в Ірвінгтоні 15-го квітня, організатори старалися втягнути якнайбільше число учнів. В програмі була доповідь, опісля рецитації віршів Шевченка, Симоненка та Лесі Храпливої і навіть поезії самих учнів, що свідчить про цілком задовільне, а то й творче опанування ними української мови. Деякі учні виступили із своїми оповіданнями і скечами, інші — з музичними точками, твораминавіть своїх власних композицій. Окремо були виставлені малярські праці трьох учнів. Їх запрошено сказати дещо про себе і про свою працю, з наміром привчати до прилюдних виступів.

Вечір тривав біля двох годин, багато коротких точок творили різноманітність. Зокрема дітей розсмішувала скеч - сатира на деякі прояви громадського життя, що мають до них відношення.

Уже довший час падають питання: „Де наші діти?", „Де наші батьки?" Діти на вечорі були. Але з батьками вийшло інакше: багато з них привели або прислали своїх дітей, а самі на вечорі не були. Чи ж вони не розуміють, що власним дітям відмовили почесть мати своїх батьків глядачами? Деяких із цих батьків можна виправдати, але не всіх.

У деяких ділянках нашого життя позначається зворот до здоровіших форм. Тісна співпраця між Школою Українознавства і Товариством „Рідна Школа" є таким здоровим проявом. Треба, щоб батьки також долучилися до цієї співпраці для національного виховання своїх дітей.

Лев Коленський

Ірвінгтон

*З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ*

### ДОКОРИ „СВОБОДІ"

У „Свободі" з 17 березня ц. р. була вміщена стаття ред. І. Кедрина п. н. „Напасть на Архиєпископа". Пан редактор розповідає в цій статті про „Нефортунне інтерв'ю" — статтю ред. Богдана Осадчука, вміщену в „Українських Вістях" в Німеччині, стає в обороні Архиєпископа Бучка, якому сталася кривда і — „груба напасть".

У численних читачів „Свободи" мимоволі виринає питання: чому ніхто з редакторів не відповів на виступ кардинала Крола з Філядельфії 15-го листопада 1971 р. із горезвісним інтерв'ю, в якому він дозволив собі зневажати нашого Блаженнішого Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа Сліпого.

Чому ніхто з редакторів не відповів на статтю „Нефортунна заява", вміщену в часописі „Українське Життя" з 5 березня ц. р., в якій між іншим написано: „Єдине, що оправдує того роду безвідповідальну акцію нашого церковного достойника є його вік, а кожному відомо, що перед неумовними законами проявів артеріосклерози не є вільні ні кардинали, ні папи".

На жаль, я сама маю сумний досвід, бо не не прийнято до друку моєї статті „Що таке помісність Церкви", яку я вислала до „Свободи" ще у листопаді 1970 р. Це була не тільки публічна відповідь, написана на домагання членів Товариства св. Імени, але й відповідь на дуже актуальне питання у справах УКЦеркви.

Далі, редакція „Свободи" не прийняла відповіді на комунікат Митрополита Амврозія Сенишина з 20 березня 1971 р., не зважаючи на те, що її тричі відвідували відпоручники Управи Відділу Товариства за Патріярхальний устрій з Нюарку, і конференцію тих же відпоручників Управи з редакторами „Свободи".

Отже, виходить, що не кожний смертельник може діждатися позитивного полагодження навіть доцільних публікацій в цьому щоденнику. Чому „Свобода" не вмістила досі редакційних статтей у згаданих дуже важливих справах — зневаги найвищого авторитету нашої Церкви, яким є Блаженніший Верховний Архиєпископ Йосиф Сліпий і якого і чужі й свої люди дозволяють собі ображати чи на телевізії, чи у нашій, українській пресі?

Тепер редактор стає аж так вимовно в обороні Владики, який, як член Постійного Синоду, взяв участь у свяченні отця Єфрема Кривого на латинського єпископа. А цей Владика, якому сталася „груба напасть", брав ще участь у бенкеті після свячення разом з ворогами нашої Церкви!

Нюарк Дарія Миндюк

## Білий Дім вирішив свідчити у справі ІТТ

Вашингтон. — Щоб приспішити затвердження на пост Генерального Прокуратора кандидатуру Ричарда Клайндінста, Білий Дім погодився на обмежене свідчення перед Сенатською Юридичною комісією в справі Інтернаціональної Телефонічної і Телеграфічної Компанії. Таке свідчення має зробити один із економічних дорадників президента Ніксона, Пітер Фленіґен. Білий Дім погодився на це задля того, щоб уникнути конфронтації з частиною Сенату. Прізвище П. Фленіґена часто називали в Сенатській Юридичній Комісії у зв'язку з обвинуваченням, що Департамент Судівництва „зам'яв" три судові справи взаміну за 400 000 долярів, запропонованих Інтернаціональною Телефонічною і Телеграфічною Компанією для покриття видатків на Республіканську Конвенцію в цьому році. Сенатор Сем Ірвін з Північної Каролайни заявив, що він „не допустить" Р.Клайндінст на пост Генерального Прокуратора доти, доки перед Сенатською Комісією не буде свідчити П. Фленіґен. Але сенатор Едвард Кеннеді сказав, що він не погоджується з якимсь „обмеженим свідченням" Пітера Фленіґена і не пристане на жадні з його передумов.

*БАТЬКИ! Зв'яжіть замолоду ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити їм кращу будучність, а нашій громаді у вільному світі нового свідомого члена!*

о. М. М. Соловій, ЧСВВ
Оттава, Університет св. Павла

## НА МАРҐІНЕСІ БРОШУРИ ПРО ПАТРІЯРХАТ

(7)

Важливе тут те, що давня старохристиянська база Патріярхату уступила пізніше державно-національній базі, значить канонічна база східніх Патріярхатів може бути змінена, але в усіх випадках Патріярхати базувалися на певних територіях, якими спершу були визначні митрополичі центри Римської імперії, а потім покривалися вони територіями й межами нових народів-держав. І ось за наших часів греки, хоч творять один народ, мають аж кілька Патріярхатів і патріярхорівних архиєпископств: Царгородського патріярха (в Туреччині), Верховного Архиєпископа Греції (в Атенах), Верховного Архиєпископа - Е к з а р х а в Кипрі та трьох старовинних патріярхів — в Олександрії, Єрусалимі та Антіохії.

Не був також на Сході той самий устрій Патріярхатів. Це значить, що тепер немає на Сході одного й такого самого патріярхального устрою, але структура східніх Патріярхатів змінювалася й прибирала різне оформлення впродовж сторіч. І так великі зміни заходили в структурі старовинних (східніх) Патріярхатів: Ц а р г о р о д у, Олександрії, Антіохії і Єрусалиму, як теж у національних Патріярхатах: Москви, Болгарії, Сербії та Румунії. На це впливали не тільки політично-державні відносини, але також еволюція в догматично-канонічних поглядах і засадах, як на Сході, так і на Заході. І ось тут виринає друга к о н ц е п ц і я Патріярхату, оперта в загальному на засаді колеґіяльности (соборности).

Ця, Друга Концепція Патріярхату, себто на базі колеґіяльности чи на засаді соборности, є багато послідовнішою і важливішою від засади історично-канонічної, бо опирається на догматичному, тобто боговстановленому устрої Вселенської Церкви.

Згідно з „Догматичною Конституцією про Церкву", яка була урочисто зформульована на Ватиканському Соборі Другому (але фактично діяла від самих початків християнства), Вселенська Христова Церква є Божою установою, а не чисто людською організацією, де правлять тільки і виключно людські, тобто людьми встановлені закони й засади. Це значить в першу чергу, що юрисдикція (судовластя) в Христовій Церкві є не людського, а Божого походження. Цього навчають і Католицька і Православна Церкви, себто щодо походження юрисдикції в Церкві між ученням православним та католицьким немає розходження: обидві Церкви визнають юрисдикцію в Христовій Церкві як таку, що випливає й корениться в юрисдикції самого Христа, Богочоловіка і Невидимого Голови Церкви.

Розходження між католиками та православними починаються щотільки у сфері розтяглости і носіїв тієї (Божої) юрисдикції. Католицька Церква навчає, що кожний єпископ має юрисдикцію (Божого походження) в своїй єпархії, а кожний Римський Архиєрей — як наслідник св. Верховного Апостола Петра — має юрисдикцію (Божого походження) в цілій Христовій, себто Вселенській Церкві. Православні Церкви в загальному, хоч і визнають Римського Архиєрея Первоєрархом Заходу („Латинської" чи „Римо-Католицької" Церкви), всяку його владу над Вселенською Церквою („примат") уважають не Божого походження, але твором історії чи розвоєм церковного-людського („історично-канонічного") права.

Це далі значить, що на православному Сході тільки єпископська влада є Божого походження, а всяка надєпископська (в тому числі патріярхальна і папська!) є тільки церковного, історично-канонічного походження. Найвищим органом в управлінні Церкви (згідно з православною екклезіологією) є Собор усіх єпископів, який діє через Вселенські Собори або теж через однозгідність („молитовно-догматичне єднання") поодиноких (місцевих, національних чи державних) Церков з їхніми Синодами. Це так звана „засада соборности" Православних Церков.

Ту саму засаду соборности визнає і Католицька Церква, називаючи її радше „засадою колеґіяльности". Це значить, що юрисдикція в Католицькій Церкві — папська та єпископська — є не тільки Божого походження, але також своїм характером є вона колеґіяльна. Вселенською Церквою управляє Римський Архиєрей як Голова Колеґії Єпископів, а всяка інша надєпископська юрисдикція не може діяти без основи і залежности від папсько-єпископської колеґіяльної влади.

*Патріярхат чи централізація?*

На нашу думку, чи не найбільшою причиною сьогоднішнього „патріярхального замішання" є те, що левина частина наших борців за Український Патріярхат утотожнюють його з централістичною системою правління, яка доводить до розходження, а то й заперечення засади соборности чи колеґіяльности в Церкві. Ще раз повторюємо, що патріярхальний устрій в такій чи іншій Церкві мусить базуватися, а не усувати засаду соборности-колеґіяльности, бо засада соборности-колеґіяльности є догматичною засадою. Тому і патріярхальний устрій в Східніх Церквах мусить випливати з тієї засади, а не поставати чи діяти поза межами тієї засади.

Читаючи статті різних борців за Український Патріярхат, богослов і каноніст мусить ствердити, що ці автори зісвідчують устрій Христової Церкви. Вони дивляться на Христову Церкву як на свого роду „церковну організацію", де має бути устрій на подобу національних чи державних інституцій. Прихильники тоталістичних режимів наголошують центр Церкви, тобто її завершення, як джерело і силу самої церковної влади, тому вони мимоволі змагають до централізації церковної юрисдикції в руках одиниці, одного єрарха. У нашому випадку вони утотожнюють Патріярхат з централізацією. У дусі такого погляду на „патріярший устрій" вони висловлюються про поодинокі єпископства, складові частини Церкви, як про свого роду „удільні князівства", які, мовляв, ваготіють не до центру свого, але бажають унезалежнитися від „Верховного Князівства" і діяти, як незалежні „Удільні Князівства-Владицтва". Таку ідею, між іншими, пропаґував на сторінках журналу „Листи до Приятелів" покійний Микола Шлемкевич, але крім нього ця ідея досить популярна і між сьогоднішніми „ідеологами" патріярхального, мирянського руху.

Хоч така концепція дуже „атрактивна" і ніби шукає своїх паралель у нашій княжій історії та служить базою випаду і критики на наші єпархії чи митрополії, як на церковні „удільні князівства", ця теорія не має відношення і застосування до первісного устрою Христової Церкви.

(Далі буде)

## НЕ ГАСІМО СВЯТОГО ВОГНЮ!

**(Перед виступом Ансамблю „Євшан" у Клівленді)**

При всіх наших справжніх і самовмовлених позитивних талантах, нам бракує одного з підставових: ми немаємо відчуття дійсности й вартостей — не вміємо цінити і зберігати те, що ми маємо.

Коли б тому десять років хтось був сказав, що наші студенти створять дівочий хор у півсотні співачок і першорядний танцювальний ансамбль, та що, об'єднавши ці дві одиниці, підуть на підбій своїх рідних громад і американського студентського світу — такого пророка висміяли б були як непоправного фантаста.

Нині це все факти. Хор зветься „Євшан Зілля", диригент — Борис Садовський. Танцювальна група зветься ансамбль „Київ", балетмайстер — Роман Строцький. Все це наші надійні юнаки й юначки — ніхто з них не перейшов 25-го року життя. Обидва ці ансамблі злучились в один, під фірмою „Євшан" і гарячково готовляться до свого турне — спершу по українських громадах. Наші читачі собі не уявляють, з якою інтенсивністю ідуть приготування. Головні керівники сплять на три доби менше, як їхні „цивільні" ровесники на одну, адміністратор О. Василюк повинен змінити прізвище на „Орест Безсонний". Тільки молодечий запал, любов до справи й віра в успіх додає цим молодим ідеалістам сил до несамовитих зусиль.

Очевидно, ніхто не приневолює їх до таких зусиль — вони самі себе приневолюють. Ці юні адепти мистецтва знають, що їхні засоби мусять покриватися із задумами; знають, що мусять здобути рівень, який задовольнив би і українських і американських учасників. Тут нема рахунку на вирозуміння, чи співчуття і прощення недоліків. Щодо того ансамбль не має претенсій ні до української, ні до американської (студентської) громади. Рахунок поставців невмолимо тверезий і твердий: або ансамбль захопить публіку — або „мундир до маґазину!"...

Ніяка приватна розвага не дасть такого відпочинку й відсвіження, як те, що нам готує наша молодь з Ансамблю „Євшан". То не буде звичайна пісня і звичайний танець — тільки пов'язане в цілість символичне дійство про те, що переживає Україна наших днів і чим дишемо ми тут, поза Україною сущі.

То ж, не гасімо святого вогню захоплення нашої надійної молоді! Ідімо разом із ними протестувати проти московського народовбивства в Україні, йдімо на пир духа, що їх нам приготовив їхній ансамбль і, разом із ними, допомагаймо будувати Гарвардський Центр Українських Студій та всі інші пекучо-потрібні підприємства наших днів.

„Разом, разом, разом!!" — як нас закликають летючки Ансамблю „Євшан".

В цьому слові, яке повинно стати нашим привітом — „Разом!" — захований ключ до успіху у всіх наших задумах і починаннях.

Виступ Ансамблю „Євшан" минулої неділі в Нюарку повністю оправдав ці сподівання. Ред.

**О. Гайський**

**У ПЕКІНІ ВІДНОВИЛИСЬ** римо-католицькі Богослужби й інші церковні відправи в одинокій римокатолицькій церкві й одному домі. Учасники є членами дипломатичного корпусу і їх родини. Духовники є виключно китайці.



## В ОБОРОНІ ЛЮДСЬКИХ ПРАВ

В Обороні Людських Прав в Україні, студенти закликають вислати листи до конгресменів і сенаторів. Подаємо, для прикладу, взірець такого листа.

**United States Congress**
**Washington, D.C. 20501**

**Dear Sir:**

Recent reports in our nation's newspapers indicate that there has been a series of arrests in Ukraine of dissident intellectuals whose sole crime, it would appear, was a protest against the Russification of their country. It was reported that the number of those arrested exceeds 100 persons, under an article of the Ukrainian SSR's criminal code which prohibits promulgation of "deliberately false fabrications defaming the Soviet state." This is obviously an elastic article used by the Soviet regime to suppress any view contrary to their own.

As a constituent I ask that you strongly urge President Nixon that when he is in Moscow, he request that such arrests end; that the Soviet Union honor the guarantees of civil liberties incorporated in its own constitution and those of the Universal Declaration of Human Rights to which the Soviet Union is a signatory; that he insist that political prisoners not be exploited as slave labor, specifically on projects which come under the provisions of the recently expanded U.S. — USSR trade agreements.

Sincerely,

------------------------------

------------------------------

Для обліку скільки листів вислано і до кого, прохається цю рубрику виповнити й вислати на адресу: Students in Defense of Human rights in Ukraine, P.O. Box 774, Courthouse Station, Arlington, Virginia, 22216.

Прізвище ------------------------------

Адреса ------------------------------

Я вислав листа до (конгресмена, сенатора) ----------

---------------------- дня ---------------- дата.

Прошу вислати мені ---------- (кількість) петицій заадресованих до президента Ніксона і ---------- (кількість) петицій, заадресованих до конгресменів.

Залучую пожертву в сумі $---------------, щоб допомогти в фінансуванні праці Студентів в Обороні Людських Прав в Україні.

## Відбулася 14-та конференція ОДУМ-у

Торонто (О. К.) — 31-го березня і 1-го квітня тут в домівці філії ОДУМ-у відбулася 14-та конференція Центрального Комітету ОДУМ-у. Конференція розпочалася спільним засіданням членів ЦК ОДУМ-у з членами Головних Управ ОДУМ-у, ТОП-у та Виховних Рад ОДУМ-у ЗСА і Канади.

Засідання, яким керував Іван Данильченко, голова ТОП-у Канади, остаточно устійнило видання другої частини „Одумівського порадника" (перша частина уже видана) та „Одумівського Співаника". ОДУМ, після смерти Петра Волиняка — редактора „Нових Днів", перебрав ненадруковані твори Михайла Ситника. Його збірка „Цвіт папороті" уже готова до друку і вийде у видавництві ОДУМ-у „Молода Україна" ще цього року.

На засіданні порушено справи одумівських літніх відпочинково-виховних таборів, які відбудуться на оселі ОДУМ-у „Київ" в ЗСА від 2-го липня до 20 серпня, в Міннесоті в Сіблей Стейт паркові" від 29 липня до 12 серпня, в Канаді коло Торонта від 30 липня до 13 серпня. Окрім згаданих таборів, в Канаді від 24 червня до 1-го липня відбудеться 6-ий курс-табір виховників Юного ОДУМ-у, а від 20-го серпня до 3-го вересня — курс українознавства.

Спільні засідання молоді й старших, що працюють для молоді, закінчено обговоренням організаційних справ ОДУМ-у та змін в статуті, пов'язаних з реорганізацією структури ОДУМ-у.

На другий день засідання продовжувалося з рамени ЦК ОДУМ-у, яким керував голова ЦК ОДУМ-у д-р Юрій Криволап. В нім, окрім згаданих працівників ОДУМ-у, взяли участь голови та члени управ філій з Торонто, Філядельфії, Монтреалю, Лондону, Чикаґо, Мінеаполісу, Нюарку, Трентону, Соммерсету та інших міст ЗСА і Канади.

Найбільше часу в конференції присвячено реорганізації ОДУМ-у. В справі нового статуту ОДУМ-у та організаційної системи поданої комісією, яку очолював Юрій Криволап, з понад 60 осіб, що були присутні, забирали слово в обговоренні: Ів. Гладун, О. Сандул, М. Балдецький, М. Валер, А. Філімончук, В. Корсунь, М. Лебединський, З. Корсун, П. Лимаренко, Ів. Яремченко, В. Вакуловський, В. Педенко, Р. Ліщина, Мороз, Ів. Данильченко, Ф. Бойко, Муха, Співак, Ол. Коновал, В. Войтихів, Ол. Пошиваник, Д. Завертайло, Ю. Іхтіярів, Є. Кальман, П. Родак та інші. Новий проєкт структури ОДУМ-у, в якім матимуть рішальний голос сеньйори ОДУМ-у та особи, що здадуть першу й другу пробу ОДУМ-у, прийнято керівними органами. Його Головні Управи ОДУМ-у ЗСА і Канади мають відповідно змінити й подати на остаточне затвердження на слідуючій конференції ЦК ОДУМ-у.

Частиною конференції був звіт головного редактора журналу ОДУМ-у „Молода Україна" Миколи Гавриша та адміністратора журналу Вол. Коржа.

Зустріч ОДУМ-у ЗСА і Канади цього року має відбутися 1-2 липня на оселі „Київ" коло Торонта. Для переведення цієї зустрічі вибрано святочний комітет. Зустріч ОДУМ-у ЗСА і Канади слідуючого року, восьмисоту річницю міста Полтави, вирішено відбути в Чикаґо.

Конференцію ЦК ОДУМ-у закінчено спільною вечерею всіх делеґатів, що прибули на конференцію з різних міст Америки й Канади.

## Концерт в шану Т. Шевченка в Боффало

У неділю 26-го березня ц. р. боффалівська українська громада вшанувала пам'ять Тараса Шевченка концертом, що відбувся в музичній залі Кляйнганса. Концерт своєю програмою і її виконанням відрізнявся від шаблонових святкувань у минулих роках. Відрізнявся він тим, що це був концерт без традиційної промови, а її заступив виступ мистця живого слова, Ірини Лаврівської, яка відкриваючи програму концерту, в кількох реченнях накреслила постать Т. Шевченка, представила його значення під національним аспектом. Короткі виступи і кожну точку програми подавала й пояснювала українською та англійською мовами.

Більшість точок програми виконав хор „Бурлаки" при братстві колишніх вояків-дивізійників української армії, під протекторатом Відділу УККА в Боффало. Цим разом хор виступив як мішаний хор, в якому, головно в жіночих голосах, є багато молодих хористок. Хор виступив у складі понад 70 осіб, під орудою диригента Юрія Лаврівського. Починаючи „Заповітом" Т. Шевченка хор проспівав кілька пісень і два більші хорові твори з опери Миколи Лисенка „Утоплена" і „Вечерниці" Петра Ніщинського із сольовими партіями. Головними солістами в хорових точках були Галя Пришляк, Теодозій Пришляк і Роман Цьолко при фортепіяновім супроводі Алі Мосійчук.

Деклямацію-монтаж із Шевченкових „Дум" виконали під проводом і співучастю Ірени Лаврівської, студентки: Марта Гаврилюк, Марта Перейма, Рома Стецьків, Зірка Чмола і Оленка Чмола.

На концерті виступили запрошені солісти, гості з Торонта: співачка-сопран Ева Столярук-Бімс і соліст-піяніст Зенон Лавришин. **О. З.**



## Великодні гаґілки у Філядельфії

Підсумки майже дворічної праці Музичного Садочка УМІ під фаховим керівництвом виховниць-учительок пань Галі Саґата-Поритко і Дзвіні Швед можна вже тепер оцінити, а зокрема по виступі зі стрілецькими піснями на святковій зустрічі в пошану стрілецького композитора Лева Лепкого та виведенні нашими малятами гаґілок і веснянок на Христове Воскресіння в неділю 2-го квітня ц. р. Два десятки наших найменших з Музичного Садочку по урочистій Службі Божій виконували гаґілки й веснянки в залі церкви Благовіщення у північній дільниці Філядельфії. Діти з садочка в гарних народних строях зі своїми виховницями в гуцульських вбраннях — вивели, вже у нас дещо призабуту, нашу великодню обрядовість гаґілок, веснянок і забав. Проґраму почато хороводом, співаючи веснянку — „Благослови мати весну закликати", несучи сплетені вінки з польових квітів. По тім першім хороводі, Галя Саґата-Поритко привітала зі святами приявних не тільки з Філядельфії, але і з околиць, а навіть з Ню Йорку, Нюарку й ін., а малятам зі садочка пояснила, значення Великодних Свят, при тім згадавши, що на рідних землях в Україні — мільйони українських дітей не мають змоги продовжувати по-християнськи давніх наших великодних обрядів. Всі діти склали свої вінки до одного коша, а чотирилітній хлопчик Міко Лада-Зубар підніс цей кіш з вінками і сказав ми-діти Музичного Садочка пересилаємо їх тим бідним дітям в Україні. Опісля діти виконали 5 гаґілок: „Заєнко", „Жучок", „Іде Зельман", „Кривий танець", та наприкінці „Вію Вінець", чим заохотили гостей-дітей прилучитися до розбавленого гурту, що зразу збільшилося кількість дітей до пів сотні

Серед великої радости відбувалися гри і забави: хованки, шукання за крашанками, а зокрема за зачарованою писанкою, яку щасливо знайшов Адьо Федик, товчення крашанок, „чого зайчику сидиш" — гра з маскою зайчика. Лідуся Чаплинська, Юрчик Поритко, Таня Осідач, Міко Лада-Зубар співали соля. Опісля виховані роздали учням садочка шоколядові зайчики із інструментами та менші зайчики дітям-гостям. Діти наповнювали свої кошички солодкими яєчками, якими гостили усіх учасників. У виведенні народних гаґілок і веснянок брали участь: Рома Воскобійник, Ляля Федик, Адьо Федик, Христя Гной, Олесь Гной, Христинка Гаврилів, Катруся Коженовська, Лєна Кебус, Мирося Маєрз, Андрейка Поритко, Юрчик Поритко, Ренатка Чаплинська, Лідуня Чаплинська, Таня Осідач, Ромчик Осідач (перес.) Міко Зубар-Лада.

Цей черговий виступ нашого Музичного Садочка викликав святковий настрій багатством обрядових нюансів, мелодійністю гаґілок і веснянок у хореографічнім виконанні наших малят. Приявні оваційно вітали наших найменших виконавців, що й рівночасно було подякою для їх виховниць. — учительок Галі Саґати-Поритко і Дзвіні Швед.

**Юр-П)**

## На Лонґ Айленді випробовують монорейковий вагон

Бетпейдж, Лонґ Айленд. — Перші спроби з монорейковим вагоном найновішого типу, який має розвивати швидкість понад 300 миль на годину, успішно проходять на Лонґ Айленді. На них уже був присутній секретар транспорту ЗСА Джон Волпі. Новий вагон, який, можливо, стане прототипом для цілої серії та зробить революцію в залізничному транспорті, зветься „Монорейка", бо для його руху потрібно тільки одну рейку, по якій він мчить вперед, спираючись на так зв. повітряну подушку. У вагоні вмонтовані позаду три мотори. Перші спроби дали добрі висліди. В Колорадо будують тепер однорейкову залізницю поблизу Пуебло чималої довжини, і там у серпні цього року пройдуть заключні випробовування. Однак, не відомо, чи цей тип транспорту дійсно пошириться, бо прокладення однієї милі шляху для такого швидкісного вагону коштує від 10 до 15 мільйонів долярів, та й сам вагон коштує яких 7 мільйонів долярів. Прокладення однієї милі шляху для теперішніх поїздів коштує всього 60 000 долярів.







## Помер видатний громадський діяч Володимир Пипюк

14-го квітня ц.р. помер на 61-ому році життя бл.п. Володимир Пип'юк. Покійний відомий всім особливо добрим характером. Народився він 23-го травня 1911 р. в Мек Аду, Па. Був сином бл.п. митрофорного протоієрея Григорія Пип'юка і бл.п. Домініки, з дому Борисевич. Одружився сорок років тому з Анною з родини Фариняк. Бог поблагословив їх єдиним сином Тарасом, одруженим з Розалією Марією Крайовською.

Покійний мешкав в місті Аллентавн, Па. і працював в сталеварні в Бетлегемі, Па. в пожежному департаменті. Був активним членом української православної церкви в Нортгемптоні, Па. і діяльним при всіх її організаціях. Сталий член церковного хору. Основоположник, член та урядник колишнього чоловічого хору Лігай Велі. Належав до багатьох українських організацій. Був членом УНСоюзу — 151-го Відділу та УРСоюзу — 56-го Відділу, заступником голови Окружного Комітету УНС Лігайвелійської Округи. Покійний був також активним членом, урядовцем та головою Контрольної комісії в Кураторії УПЦеркви в Бавнд Бруку, Н.Дж. Осиротив дружину Анну з дому Фариняк, сина Тараса, його дружину Розалію Марію та їх двох синів Григорія Тараса і Данила Володимира, сестру Надію Проць з дітьми та ближчу і дальшу родину. Парастас відбувся в неділю, 16-го квітня в похоронному домі Стефана Когута в Аллентавні, Па., а похорон в понеділок, 17-го квітня з української православної церкви в Нортгемптоні, Па. на місцевому цвинтарі. У похоронах взяв участь головний предсідник УНС Йосип Лисогір.

**А.Г.**

**В ЕТІОПІЇ В АФРИЦІ РОЗБИВСЯ** пасажирський джет, який віз 96 пасажирів і 11 членів залоги. Ціллю літака був Лондон із зупинкою в Римі. Недалеко столиці Етіопії Аддіс Абаби літак наїхав на фармерський дім і загорівся. Згинуло 36 осіб, між ними четверо дітей, а 24 особи перевезено до шпиталів.

**БАГАТО ФАЛЬШИВИХ БАНКНОТІВ З'ЯВИЛИСЬ** останніми днями в Ню Йорку й околиці. Найбільше є в обігу підфальшованих 20-тидолярівок, трохи менше „десяток". За перші три місяці 1972 року до банків у Ню Йорку потрапили понад 5 000 фальшованих кредитівок.

**У САН ДІЄҐО В КАЛІФОРНІЇ ВИКРАДЕНО КАРТИНУ** Ван Гоґа, з місцевої художньої ґалерії. Ту картину — „Брабантський пейзаж", оцінюють в 100 000 долярів.

В глибокому смутку повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих, що в неділю, 16-го квітня 1972 р. відійшла у Вічність наша Найдорожча

ДРУЖИНА, МАМА, СЕСТРА і СТРИЯНКА

**бл. п.**

**МАРІЯ ЧУМА**

**ПАНАХИДА** — в четвер, 20-го квітня 1972 року в 8-ій год. веч. в пох. зав. Thomas M. Quinn & Sons, 35-20 Broadway, Astoria, N.Y.

**ПОХОРОН** — в п'ятницю, 21-го квітня 1972 р. о 10-ій год. ранку до церкви св. Юра в Ню Йорку, а опісля на цвинтар Кальварія.

В глибокому смутку:

муж — МИКОЛА
дочки: РОЗАЛІЯ ПОЛЧИН з мужем ГРИГОРІЄМ
НАТАЛІЯ
сестра — АННА СЕМЧУК на Україні
племінник: — СТЕПАН з Родиною

У глибокому смутку повідомляємо Рідних, Приятелів і Знайомих, що дня 19-го квітня 1972 р. у Кергонксоні, Н. Й. несподівано відійшов у Вічність на 75-му році життя наш Найдорожчий

МУЖ, БАТЬКО й ДІДУНЬО, ШВАГЕР і ВУЙКО

**сл. п.**

**Інж. АНТІН ХУХРА**

**ПАНАХИДИ** відбудуться в четвер, 20-го і в п'ятницю, 21-го квітня ц. р. о год. 7:30 веч. у похоронному заведенні Humiston, Кергонксон, Н. Й.

**ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ** відбудуться в суботу, 22 квітня 1972 р. о год. 9-ій зранку в церкві св. Трійці на Союзівці. ПОХОРОН відбудеться на Українському Православному Цвинтарі в Бавнд Бруку, Н. Дж., о год. 12 вполудне.

У глибокому смутку:

ДАРІЯ — дружина
ТАНЯ — донька з чоловіком ЮРІЄМ ПАПЕМ і доньками ЗІНЕЮ і МАРТОЮ
ІРИНА — донька з чоловіком АНДРІЄМ СОЛЬЧАНИКОМ
ЮРІЙ — син з дружиною ІРИНОЮ і дітьми КСЕНЕЮ, ОЛЕГОМ і МАРКОМ
та ближча і дальша Родина в ЗСА, Канаді й Україні

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що дня 13-го квітня 1972 р. в Люївіл, Ки., по важкій недузі упокоївся у Бозі на 77-му році життя наш Найдорожчий

МУЖ, БАТЬКО, ДІДУСЬ і БРАТ

**сл. п.**

**АНДРІЙ МИКОЛАЄВИЧ ЗАБІГАЙЛО**

нар. в селі Дрижджівка, на Полтавщині.

ПОХОРОН відбувся 15-го квітня ц. р. в Кенейвіл, Ки.

В глибокому смутку:

АНАСТАСІЯ — дружина
ТАЇСА ГУРАЛЬ — дочка з чоловіком ВАСИЛЕМ
ІРИНА МАННІНГ — внучка з чоловіком КЕННЕТОМ
ВІКТОР — внук
ОЛЕКСІЙ і ІРМА ЗАБІГАЙЛО — брат з дружиною
Родина в Україні

## ВІСТІ З ВІДНЯ

### ВШАНУВАННЯ 80-РІЧЧЯ БЛАЖЕННІШОГО

У день народження Блаженнішого, 17 лютого, президент КРУОА мгр Юліян Костюк скликав представників усіх товариств враз із о. парохом на „Святочне Засідання". Мгр Костюк підкреслив тернистий життьовий шлях, заслуги і стремління Первоієрарха до патріярхату. Присутні послухали також проповіді Верховного зі стрічки і в спільному письмі висилали побажання та привіти усіх товариств Кардиналові.

У суботу 19 лютого ц. р., відбулася урочиста Свята Літургія у церкві св. Варвари в присутності Папського Нунція, Архиєпископа Опілія Россі, який виголосив проповідь.

Після Богослуження парох склав сердечну подяку Нунцієві. Літургія закінчилася многоліттям для Ювілята, яке відспівав церковний хор під управою проф. А. Гнатишина. По церковній відправі в залі св. Томи відбулась святочна академія. Присутніх привітав заступник Братства інж. Лев Штравс, а доповідь виголосив Генрих Штайнгаґен. Дальшу програму виповнили сольосліви Сільвії Отмар-Штайн і бас-квартету „Тарас Бульба", деклямації І-рини Мудрецької і Бориса Ямінського, який прочитав статтю „Зустріч з Архиєпископом Сліпим в Сибіру" австрійського проф. Франца Гробауера. Романа Мельничук на фортепіяні заграла твір Дмитра Бортнянського. — Фортепіяновий супровід сольослівів виконав проф. А. Гнатишин. Кінцеве слово виголосив парох о. д-р Дзерович і опісля всі зібрані на залі відспівали Ювілятові многоліття.

Б. Я.

### ДОПОВІДЬ ПРОФ. Д-РА В. ЛЕНЦИКА

Історична Комісія НТШ влаштовує в суботу, 22 квітня 1972 р. в годині 5-ій вечером, в залі Українського Інституту Америки, 2 Схід 79 вулиця в Ню Йорку — наукову конференцію. На цій конференції проф. д-р Василь Ленцик виголосить доповідь на тему „Берестейська Унія у світлі історіографії". Вхід вільний. Доповідь призначена для ширшого загалу громадянства.

## УВУ влаштувало в німецькому університеті виставку видань

*(Закінчення зі стор. 1-ої)*

ставові вітрини. Таким чином ціла виставка має десять вітрин, які мусять притягнути увагу кожного відвідувача. На вітринах є написи, які відзначають, які є установи вітрина — напис Українського Вільного Університету із традиційною емблемою, відомою із усіх видань УВУ — „Мінервою". В габльотах УВУ є також написи, які виразно відзначають поодинокі серії видань, — що дуже влегшує орієнтацію. Для відвідувачів підготовлено окремий каталог, що складається із короткого вступу про історію УВУ та про ціль виставки, і з бібліографії видань УВУ. Назви книжок подані в оригіналі та в німецькому перекладі.

Відкриття виставки відбулося 29 березня, в присутності 40 осіб, — організаторів виставки із усіх трьох установ, дирекції бібліотеки із директором бібліотеки д-ром Л. Бузасом на чолі, декількох німецьких професорів-славістів, професорів УВУ, представників наших центральних установ. Виставку відкрив проф. д-р В. Янів коротким словом, в якім вказав на основні завдання УВУ на тлі змагань за український університет у російській, австрійській та польській займанщинах і на тлі його „мандрівної долі", підкресливши його ролю для плекання ідеї европейської єдности. Від Наукової Ради Товариства Сприяння Українській Науці промовив проф. д-р Ервін Кошмідер, що наголосив ролю УВУ для німецької спільноти та висловив своє вдоволення, що УВУ має змогу плекати рідні традиції в умовах свободи думки й досліду у гостинній столиці Баварії. Подякою ректора УВУ для господарів — ректора університету та директора бібліотеки закінчилося це скромне, але повне значення свято, а всі присутні з увагою оглянули 25-літній науковий дорібок трьох наших наукових установ, об'єднаних у спільній праці.

## З ГРОМАДСЬКОГО ЖИТТЯ В МАЯМІ

З ініціятиви Центрального Комітету Українських-Американських Організацій — Відділ УККА в Маямі на Фльориді, відбулася в неділю 5-го березня ц. р. святочна академія в честь Тараса Шевченка, в залі Українсько - Американського Клюбу, в присутності численної громади, на чолі з духовенством обох українських Церков і при участі українців прибулих з різних стейтів ЗСА і Канади. Свято почалось американським гимном і „Заповітом", відспіваним хором української католицької церкви під управою проф. Тараса Максимовича. Голова Центрального Комітету Степан Ковальчук у вступнім слові з'ясував ціль свята, та вказав, що дороговказом до волі й незалежности України є Шевченко із його „Заповітом" про майбутню, невідкличну перемогу української правди і української волі.

Доповідь про життя Тараса Шевченка виголосив проф. Микитчук. Солістка Ольга Павлова співала при акомпаніяменті проф. Гей Вит. Пані Серна касирка Ц. К. продеклямувала уривок з поеми „Сон". Діти Рідної Школи при Українській католицькій церкві Галя Сосницька, Олег Трач. Зірка Спаркач, під проводом управителя тієї школи В. Калініського, рецитували поезії Т. Шевченка. Учні Школи Танців при Українсько-Американському Клюбі, танцювали народні танки. Ольга Максимович промовляла по-англійськи, про зрозуміння національно - державницьких ідей Тараса Шевченка та їх вплив на визвольну боротьбу нашого народу. Хор української католицької церкви під орудою проф. Максимовича, проспівав дві пісні. Усіх виконавців публіка нагородила рясними оплесками.

Збірка на народні цілі принесла 210.40 дол. Свято закінчено українським національним гимном.

### Клюб Українських Танцюристів запрошений до участи в Новорічній Параді „Орендж Бол" в Маямі

В неділю 19-го березня ц. р. в залі Українсько - Американському Клюбі в Маямі Фльорида відбувся бенкет і висвітлення фільмів з минулого року з паради, що були показані на всенаціональній телевізії по цілій північній Америці о год. 10-ій ранку на новий рік 1972, де наша танцювальна група брала участь із порадним возом „Фловт" в Джунійор Бол Паредй. Цей заряд запросив нашу танцювальну групу до участи в тій традиційній параді і цього нового року, та приорідяв, що знову наша група буде висвітлена на телевізійних хвилях по цілій Америці і Канаді. Наша молодь прийняла ці запросини з вірою в зорганізоване українське громадянство і в його моральну і матеріяльну підтримку.

На бенкеті залочатковано збірку на повищу ціль. Директор „Джунійор Бол Паредй" ствердив що висвітлення українського фільму коштом 93 тисячі дол. а наш „Фловт" коштував приблизно 3-тисячі дол. які зложило наше громадянство. Для багатьох з нас це була дуже добра інвестиція бо не тільки, що дала добру інформацію про нас українців нашим співмешканцям, але головно, що заохотила нашу молодь до доброї та корисної праці.

На цьому бенкеті висвітлено також фільм „Маруся".

Степан Ковальчук
Маямі, Фльорида

# СПОРТ

### Турнір Столової Сітківки за мистецтво СУАСТ-у Північ

25-го березня ц. р. відбувся турнір столової сітківки за мистецтво СУАСТ-у Північ, в Клівленді. Участь взяли: СУМА, Клівленд, УСТ Львів, Клівленд, УСТ Чернигів, Дітройт.

Господарем турніру був СУМА, Клівленд, керівником Любомир Мудрий. Турнір проходив за системою мінус 2. Проводив турніром і був головним суддею заступник голови УСЦАК-у і СУАСТ-у, Степан Маланчук.

Вислід турніру: 1-ше місце дружини чоловіків СУМА, Клівленд.

1-ше місце юнаків СУМА, Клівленд.

Індивідуальні; 1-ше місце чоловіків Іван Пашкевич „Черник"; 2-ге місце Святослав Сахно (Львів); 1-ше місце юнаків Р. Губач; 2-ге місце юнаків М. Губач, — обидва СУМА, Клівленд; подвійні: Черник, Дітройт, 1-ше місця Іван Пашкевич, Зенон Готра. Переможцям вручив трофеї голова СУАСТ-у Північ, Микола Кавка. Опісля господарі гостили учасників перекускою.

**Пресова Служба СУАСТ-у**

### „ЛЬВІВ" У НОВОМУ РОЦІ

Клівленд (О. Г.) — 19-го грудня 1971 р. обрано нову Управу Українсько - Американського Спортового Клюбу „Львів" — Клівленд, до якої ввійшли: проф. Яків Кльований — голова, перший заступник — Мирон Радзикевич, другий — Іван Жига, секретар — Микола Чухрай, заступник — Іван Росул, скарбник — Омелян Мацина, заступник — Михайло Фалюш, адміністратор і господар — Мирон Добрянський, архівар — Олександер Ковальчук, футбольні іланкові: доросла дружина — Іван Жига, резерва — Мирон Радзикевич, юньйори „А" — інж. Андрій Шепарович, юніори „В" Василь Багній, юніори „Сі" — Омелян Мацина, Іван Клек. Представники до Ліги: інж. Євген Кравчук, Осип Росул і Василь Багній. Провід відбиванки: Михайло Петрина і (з рамени дружини) Зенон Голембйовський, шахи: Василь Стефанюк, товариський: проф. Роман Чучкевич, Маріян Штайнберг, Олег Тарнавський.

Перше чвертьріччя 1972 р. показує таку працю, якої ще ніколи в нас не бувало: юньйори „А" під орудою свого провідника і тренера інж. Андрія Шепаровича, цілу зиму кожної неділі грали на відкритому грищі. В останньому часі до тренуючих пристали інші юньйори й випускники цієї кляси — фреквенція на тренінґах першенцює піввсотні змагунів. На талановитих „випускників" юньйорської кляси нарешті звернули увагу не тільки свої, але й чужі.

Смішно глядіти, як майже комплетна дружина власних вихованців, у віці 19 - 20 літ, у час змагань дорослої одинадцятки перебувала між глядачами, а в той самий час ішли таємні грошові збірки на заплату чужим наємним змагунам, з яких деякі тільки незначно, а деякі взагалі ледве чи продукують більше, ніж власні б. юньйори.

Довгорічний загальний опікун юньйорів — Мирон Радзикевич спершу думав створити з вислужених юньйорів дружину в Першій дивізії (з правами авансу до Мейджор) — але тепер рішено новоофрмований ансамбль, вписати до кляси резерв (з правами клюбу користуватися цими змагунами у грах своєї дорослої дружини в Мейджор дивізії). Це рішення проводу УАСК „Львів" було логічним висновком, що Асоціяція Американського Сакер-Футболу заборонила юньйорам змагатися в рядах дорослих дружин. Один із кращих змагунів Клівленду — Педро Рамос доказав, що „абсольвенти" юньйорської кляси УАСК „Львів" заслуговують на увагу й працю над ними. Цей змагун-тренер сам зголосився до нашого клюбу з пропозицією тренувати нашу резерву.

Змаговий футбольний спорт розпочався щорічним турніром на залі, в якому цього року брала участь рекордова кількість дружин.

„Львів" виступив тільки в юньйорських конкуренціях. В клясі „А" львовяни ніби сенсаційно програли в першій рунді 2:3 і відпали проти чорношкірих Імпаєр Сакер Клаб. Насправді сенсації не було, бо головний стрілець „Львова" — Роман Росул вже перейшов межу юньйорського віку, а далі, всі інші кращі змагуни нашої дружини були виключені від участи в турнірі, тому, що в недавніх грах за юньйорську чашу Америки брали участь у барвах інших клюбів. Зате дружина „В" від старту пішла на нокавт, вінкінчуючи по черзі 15:0 Вольтон Гілс (голі О. Росул - молодший 6, Р. Чухрай 5, М. Губач 3, Я. Чухрай 1), 6:0 Юніверсіті Скул (всі голі Олександра Росула), 6:3 Бродв'ю Гайтс (О. Росул 5, Габель 1), а в фіналі — Італійців 9:0 (О. Росул 4, П. Бойко 2, Габель, Шминдрик по-одному). Чаша, перше місце чемпіонат.

Несподіванку робили своїм симпатикам наші наймендші, з категорії „Сі". Останні на зеленому грищі, на залі вони виелімінували чемпіона Бродв'ю Гайтс (2:0), а корнерами (ворота 1:1) Норт Ройлтон і щойно в фіналі програли 0:1 проти Загребу.

Хто хотів побачити юньорських випускників „Львова", зустрінув їх у змаганнях дорослих кляс. У першій Першої дивізії фірма Цсу — Клівленд Стейт Юніверсіті — могла читатися теж: „Клівленд Стейт Юкренієнс". Прізвища Жига, Паньків, Бурдяк, Семанюк, Кострик — говорять самі за себе. Царила — на злість суперника — українська мова як колись у великому голі, коли „українська лінія" бостонських Бруїнс: Буцик - Мельник-Горват послуговувались гаслами українською мовою. Дружина в цьому складі дійшла до фіналу і була б вийшла першуном, коли б у ній був грав стрілець Роман Росул. Тому, що він був зайнятий у старшій дружині, в найвищій дивізії, треба було, після поразки 3:6 проти Куяґога Комюніті Коледж, вдоволитися званням другого чемпіона. Згадана старша „Росулова дружина" ставила незвичайно твердий опір (6:7) віцечемпіонові Америки — Італійцям.

Ревеляцію у відбиванці Клівленду є дружина „Львова". Щоденник „Клівленд Прес" як своєрідне СОС повідомляв: „Українці у волейболі 12:0" — після того, як наші вдарили чемпіонських литовців і випередили конкуренцію на дві гри. Перемога 2:1 над литовцями була далеко легша, ніж показує вислід: єдиний сет суперники здобули (15:8) над запасним складом „Львова" — два інші взяв перший український склад 15:3 і 15:4. Дружина в чисто українському складі: Ю. Попель, О. Стецак, І. Турчиневич, Ю. Гук, І. Ковалисько, Є. Наконечний, Лев Самокішин, Ю. Кришталович і (провідник, тренер, змагун) З. Голембйовський — двічі в тиждень тренується, а раз на тиждень бореться на змаганнях. Крім цієї чоловіки до змагань готовиться ще й п'ять десятків відбиванкових ентузіястів, а п-на Марійка Кілярська організує жіночу дружину.

В Піттсбургу в турнірі трьох найкращих відбиванкових дружин Огайо і трьох із Пенсильвенії „Львів" зайняв почесне третє місце і дістав запрошення на Всеамериканські чемпіонати до Солт Лейк Сіті — Юта. Навіть він переміг одну дружину з Німеччини.

Крім цих успіхів під українською фірмою „львовяни" здобули для місцевих німецьких Турнерс славу першуна на турнірі таких дружин минулого року в Дітройті і цього року у Клівленді, дистансуючи в обох випадках тузінь суперників з різних стейтів.

У шахах дружина „Львова" під сучасну пору перебуває на другому, а дві дальші дружини на середніх місцях екстракляси.

Окрім цього лещатарі Клівлендського Лещатарського Клюбу здобули четвертий чемпіонат і чашу Української Спортової Централі на Америку й Канаду — тоді залишається тільки реторичне питання: хто (крім посадника Колюмбусу - Огайо) сказав, що „Клівленд — вимираюче місто? В спорті, зокрема українському, ще довго ні!

О. Го.

### ФУТБОЛЬНІ ЗМАГАННЯ „ТРИЗУБ" — ІНТЕР-ДЖУЛІЯНА" БУДУТЬ ПОВТОРЕНІ

Вже в наступну неділю, 23-го квітня, будуть повторені футбольні змагання з ціллю гор за чашу Німецько-Американського Футбольного Союзу між „Тризубом" і італійською дружиною з Ню Йорку „Інтер-Джуліяна". Ці змагання відбудуться на стадіоні Сентрал Гайскул при 5200 Норт Брод Стріт у Філядельфії. Початок змагань о год. 2:30 по полудні.

## У Вашингтоні відновлять переговори про сплату воєнного заборження СССР

Москва. — З Москви відлетіла совєтська делегація на переговори, які відновляться в найближчому тижні у Вашингтоні в справі сплати совєтських боргів з останньої світової війни. Америка уділила була Совєтам в р. р. 1942-1944 за законом про позику і винаєм допомоги зброєю, виробом, харчами й іншими продуктами разом на велетенську суму 10,800-000.0000. Впродовж затяжних переговорів американський Уряд обнизив свої претенсії до суми 800 мільйонів, але Совєти, які спершу пропонували смішну суму 170 мільйонів, піднесли її тільки до 300 мільйонів. Тому в 1960 р. ЗСА перервали дальші розмови. Америка, очевидячки, поставила тепер за передумову уділення Совєтам довготермінового торговельного кредиту полагодження спору за воєнні довги, бо в противному випадку не було шансів, щоб Конгрес погодився на такі дальші кредити. Головою американської делегації є Віллі Армстронґ, асистент секретаря фінансів.

### ВИШИВАНІ ВЕЧЕРНИЦІ СУА

Ню Йорк. — Відділи Союзу Українок Америки Округи Ню Йорку влаштовують у суботу 29 квітня в залі Українського Народного Дому в Ню Йорку при 2-ій евню „Вишивані вечерниці", що стали вже традиційними. У програмі: вибір королеви, нагороди за найкращі вишивки жінок і мужчин, несподіванки, оркестра „Амор", співатиме Ігор Раковський. Початок забави о 9 г. 30 хв. вечора.

## ВІСТІ З ТРИЗУБА

5-го березня ц. р. команда Тризуба розіграла змагання за відкритий чемпіонат проти Юнайтед Джермен - Гангеріянс, які вирішила 2:0 у свою користь. Однак, у висліді протесту німців, змагання були зверифіковані у їхню користь, а команду Тризуба відсунено від дальших гор. У цій справі Спортова Рада УСО Тризуб подала до відома такий комунікат, за підписом голови Вол. Корчинського та секретаря Ан. Яремка:

Екзекутива Спортової Ради УСО Тризуб подає до відома, що на спільному засіданні членів Спортової Ради Директорів 28-го березня ц. р. обговорювано уневажнені змагання команди Тризуба з німецькою командою, які відбулися 5-го березня ц. р. висліДом 2:0 в користь Тризуба. На повищому засіданні Спортової Ради члени Екзекутиви подали точні звіти відносно з а протестованих змагань, де стверджено, що ані Екзекутива, ані члени Спортової Ради чи Провід УСО Тризуб не поносять жадної вини в справі вище згаданих змагань. Виключна вина є по стороні Спортової Централі ЮСФА, яка у відповідний час не повідомила Тризуб про реєстрацію змагуна Де-Леона, до професійної команди у Маямі, Фльорида. Всі наші доказові протести, щоб затвердити змагання вислідом на зеленій мураві, хоча б повторити змагання, як звичайно водиться, були безуспішні. Тому члени Спортової Ради і Екзекутиви рішили одноголосно опротестовані змагання передати правному дорадникові та домагатися правного рішення у цій справі.

М. С.













**ТАРЗАН, Ч. 6735. Наомі ря тує Тарзана — надходять вагабунди**



Я сказала тобі, що збережу свою любов до тебе в Момбузі, коли тільки захотів би її, любий Тарзане! Але я привезла її сюди, до тебе! ... Вона приземлила сь ідеально, з докладнісько місце — з джету! Саме тепер дає Тарзанові протиотрутну інъєкцію ... Пане полковнику! Прибули вагабунди ... з людськими руками для братів Омарів!